

ingediend op **1949** (2023-2024) – Nr. 1
12 januari 2024 (2023-2024)

Ontwerp van decreet

tot wijziging, wat de Blue Deal betreft,
van artikel 1.2.2, 1.5.2.1, 1.5.3.2 en 1.6.1.1
van het decreet van 18 juli 2003
betreffende het integraal waterbeleid,
gecoördineerd op 15 juni 2018

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 26 mei 2023	13
Gezamenlijk advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij	19
Voorontwerp van decreet van 14 juli 2023	31
Advies van de Raad van State	37
Ontwerp van decreet.....	45

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

De waterbeleidsnota, een beleidsdocument dat wordt opgemaakt in uitvoering van het decreet van 30 november 2018 tot bekrachtiging van de coördinatie van de waterregelgeving in het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid en tot opheffing van de gecoördineerde regelgeving (verder het gecoördineerde decreet Integraal Waterbeleid genoemd), verwoordt de algemene visie van de Vlaamse Regering op het integraal waterbeleid.

Met voorliggend ontwerp van decreet krijgt de huidige waterbeleidsnota een nieuwe invulling als legislatuurnota voor water, waarbij minstens doelstellingen voor de verbetering van de waterkwaliteit, de vermindering van de overstromingsrisico's en de vermindering van de risico's op waterschaarste door droogte opgenomen worden, inclusief de structurele financiering die daarvoor beschikbaar gesteld wordt. Om beter aan te sluiten bij de inhoud wordt ook de naam aangepast naar Blue Deal.

Met de opname van doelstellingen om water maximaal vast te houden en duurzaam te gebruiken in functie van een vermindering van de risico's op waterschaarste door droogte, met inbegrip van de strategieën die daarvoor gehanteerd worden, verankert de Blue Deal de verderzetting van de principes van de Blue Deal zoals in de zomer van 2020 werd uitgerold door de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering keurt de Blue Deal uiterlijk één jaar na haar eedaflegging goed.

I. ALGEMENE TOELICHTING**A. Situering**

1. Dit ontwerp van decreet bevat regelgeving die deel uitmaakt van het beleidsveld Leefmilieu en Waterbeleid. De beleidsmatige doelstellingen die aan de oorsprong van dit ontwerp van decreet liggen zijn:

- de beleidsnota Omgeving 2019-2024: SD. 4 Naar een efficiënte en effectieve inzet van middelen in de watersector: het verankeren van de structurele financiering voor waterkwaliteit, overstromingen en waterschaarste en droogte in de waterbeleidsnota;
- de verderzetting van de Blue Deal, zoals in de zomer van 2020 werd uitgerold door de Vlaamse Regering, wordt verankerd.

B. Inhoud**Probleemstelling en omgevingsanalyse***De waterbeleidsnota*

2. De waterbeleidsnota bepaalt vandaag de krachtlijnen van de visie van de Vlaamse Regering op het integraal waterbeleid voor het Vlaamse Gewest. De vaststelling door de Vlaamse Regering maakt dat alle relevante beleidsdomeinen betrokken zijn bij het uitzetten van de krachtlijnen van het integraal waterbeleid, en dat zij zich engageren tot de uitvoering van deze krachtlijnen.

Vandaag is de waterbeleidsnota gekoppeld aan de zesjaarlijkse planningscyclus van de stroomgebiedbeheerplannen. Dit heeft als nadeel dat bij de start van een nieuwe Vlaamse Regering een gedragen, coherente, beleidsdomeinoverschrijdende visie op het waterbeleid en -beheer, en op de bijhorende noodzakelijke financiering,

ontbreekt, wat verdere concretisering van beleidsinitiatieven en het bekomen van engagementen en financiering gedurende de legislatuur bemoeilijkt.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

3. Met de koppeling van de waterbeleidsnota aan de vijfjaarlijkse beleidscyclus van de Vlaamse Regering en met de opname van de doelstellingen voor verbetering van de waterkwaliteit, vermindering van de overstromingsrisico's en vermindering van de risico's op waterschaarste door droogte, met inbegrip van de structurele financiering die daarvoor ter beschikking gesteld wordt, is een duidelijk kader beschikbaar voor de concretisering van beleidsinitiatieven en voor het bekomen van engagementen en financiering gedurende de legislatuur. Om beter aan te sluiten bij de inhoud wordt de naam waterbeleidsnota aangepast naar Blue Deal.

Impactanalyse

4. Dit ontwerp van decreet tot wijziging van het gecoördineerde decreet Integraal Waterbeleid heeft geen maatschappelijke impact. Het ontwerp heeft evenmin een impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel.

Er is geen weerslag op het personeelsbestand of op de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid, en ook niet op de lokale en provinciale besturen.

Implementatie

5. De Blue Deal en de herziening ervan wordt voorbereid door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW), zoals omschreven in de taakstelling van de CIW die is opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2005 betreffende de geografische indeling van watersystemen en de organisatie van het integraal waterbeleid.

De Vlaamse Regering keurt de Blue Deal uiterlijk één jaar na haar eedaflegging goed en maakt deze bekend.

C. Totstandkomingsprocedure

Het bijgaande ontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2023/143 van 14 april 2023.

De Vlaamse Regering hechtte haar principiële goedkeuring aan voorliggend ontwerp van decreet op 26 mei 2023 (VR 2605 2023 DOC.0617/1) en op 14 juli 2023 (VR 2023 1407 DOC.0945/2).

Volgende adviezen werden ontvangen:

- het advies van de Inspectie van Financiën op 11 april 2023;
- het gezamenlijke advies van de strategische adviesraden Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad), de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) op 29 juni 2023;
- het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State (advies 74.170/1) op 6 november 2023.

Verwerking van het gezamenlijk advies van Minaraad, SERV en SALV van 29 juni 2023

1. Aanbevelingen met betrekking tot de verankering van de principes voor het hele beleid

Aanbeveling 1

De raden vragen om de inhoudelijke uitgangspunten die ten gronde liggen aan de oorspronkelijke Blue Deal op een meer fundamenteel niveau te verankeren door deze op te nemen in het hoofdstuk II. Voorwerp, doelstellingen en beginselen, van het Waterwetboek, waardoor deze doorwerking vinden op het waterbeleid in zijn geheel, en niet alleen op de vernieuwde Blue Deal.

Antwoord

De uitgangspunten van de initiële Blue Deal zijn – zij het in algemenere bewoordingen – terug te vinden in artikel 1.2.2 dat de doelstellingen van het integraal waterbeleid beschrijft. Duurzaam watergebruik, een duurzaam beheer van de oppervlakte- en grondwatervoorraden, het zoveel mogelijk behouden en herstellen van de natuurlijke werking van watersystemen, het zoveel mogelijk vasthouden, hergebruiken en infiltreren van hemelwater, en zoveel mogelijk ruimte bieden aan water zijn doelstellingen die vermeld staan. Op basis van de uitgangspunten van de initiële Blue Deal is wel een verdere concretisering wenselijk van de doelstelling 'duurzaam watergebruik in functie van een duurzaam beheer van de voorraden aan oppervlakte- en grondwater' en van de doelstelling met betrekking tot 'het voorkomen, beperken en ongedaan maken van verdroging in functie van het terugdringen van het risico op waterschaarste'. Artikel 1.2.2 van het Waterwetboek wordt in die zin aangepast.

2. Aanbevelingen voor het bekomen van een duidelijkere relatie tussen langetermijnperspectief, maatregelenprogramma's en budgetten

Aanbeveling 2

De raden dringen aan op een visie en doelstellingen voor de lange termijn. Ze wijzen daarbij op de nood vanuit maatschappelijk oogpunt aan een langetermijnperspectief in het waterbeleid dat zorgt voor continuïteit over de legislaturen heen, aangezien de uitdagingen van dien aard zijn dat oplossingen binnen één legislatuur zelden volstaan.

Naar inhoud toe moeten zowel de waterketen, het beheer van oppervlakte- en grondwater, aspecten inzake infiltratie en drainage en het (klimaat)robuuster maken van de watervoorziening en het watersysteem zelf aan bod komen.

Ze vermelden daarbij dat veel inzichten al neergeschreven zijn in diverse documenten zoals de derde waterbeleidsnota, de Blue Deal, het Vlaams Adaptatieplan en het advies Weerbaar Waterland, maar dat de onderlinge verhoudingen en relaties niet altijd duidelijk zijn. Ze sluiten zich dan ook aan bij de aanbeveling uit het advies Weerbaar Waterland dat dit zich moet vertalen in concrete doelstellingen met een doorkijk op de financiering.

Antwoord

Zoals aangegeven in artikel 6 moeten de doelstellingen van de vernieuwde Blue Deal minstens invulling geven aan de Europese kaderrichtlijn Water en haar dochterrichtlijnen, de Europese Overstromingsrichtlijn en aan de principes van de initiële Blue Deal en het Vlaams Klimaatadaptatieplan 2030. Zoals de raden in hun

advies meegeven kunnen die richtlijnen opgevat worden als Europese langetermijnperspectieven. Ook de structurele aanpak van waterschaarste en droogte die de initiële Blue Deal beoogt, kan beschouwd worden als een na te streven langetermijndoelstelling. In die zin is het logisch dat de visie en doelstellingen van de nieuwe Blue Deal ook verder kijken dan de komende legislatuurperiode. Dit zal verduidelijkt worden in het artikel dat de inhoud van de nieuwe Blue Deal omschrijft.

Daarnaast worden binnen de administratie de voorbereidingen getroffen om invulling te geven aan de aanbeveling uit het advies Weerbaar waterland met betrekking tot de uitwerking van heldere, geïntegreerde en taakstellende waterdoelen. Het resultaat van deze oefening zal meegenomen worden in de nieuwe Blue Deal.

Aanbeveling 3

De raden zien een risico op verhoogde complexiteit en planlast aangezien zowel de nieuwe Blue Deal als de stroomgebiedbeheerplannen concrete doelstellingen, maatregelen en uitspraken over financiering zullen bevatten, waarbij de stroomgebiedbeheerplannen zesjaarlijks opgesteld worden (gekoppeld aan de kaderrichtlijn Water en de Overstromingsrichtlijn) en de nieuwe Blue Deal vijfjaarlijks (gekoppeld aan de beleidscycli van de Vlaamse Regeringen).

Antwoord

Zoals eerder aangegeven, blijft de nieuwe Blue Deal als beleidsdocument mee sturend voor de stroomgebiedbeheerplannen. De asynchronisatie als gevolg van het verschil in duur van de cycli voor de Blue Deal en de waterbeheerplanning kan opgevangen worden door in de stroomgebiedbeheerplannen – mocht dat nodig zijn – een herziening van de Blue Deal op te nemen.

Aanbeveling 4

De raden vragen om de nieuwe Blue Deal op te vatten als een beleidsdomeinoverschrijdende beleidsnota, waarbij ze verwijzen naar de meerwaarde van dergelijke nota op voorwaarde dat deze zal zorgen voor een betere coördinatie van de beoogde maatregelen en budgetten over beleidsdomeinen heen, het gehele waterbeleid bestrijkt (dus zowel waterkwaliteit, overstromingen als het beleid inzake droogte en waterschaarste) en ook zal toelaten om kostenefficiënter te werken.

Antwoord

Het beleidsdomeinoverschrijdende karakter volgt uit artikel 1.6.1.1 van het Waterwetboek waarin gesteld wordt dat de nieuwe Blue Deal de krachtlijnen vastlegt van de visie van de Vlaamse Regering op het integraal waterbeleid voor het Vlaamse Gewest. In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat het net de doelstelling is van de nieuwe Blue Deal om een gedragen, coherente, beleidsdomeinoverschrijdende visie op het waterbeleid en -beheer, en op de bijhorende noodzakelijke financiering, uit te werken. De voorbereiding binnen de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) (geregeld via het organisatiebesluit) en de vaststelling door de Vlaamse Regering maakt dat alle relevante beleidsdomeinen betrokken zijn bij de nieuwe Blue Deal en zich engageren tot de uitvoering ervan.

Aanbeveling 5

De raden vragen om zowel de inhoudelijke scope, het beleidsdomeinoverschrijdende karakter als de link met de lange termijn op te nemen in de decreettekst. Ze geven daarbij aan dat erover gewaakt moet worden dat de drie aspecten (waterkwaliteit, overstromingen, waterschaarste en droogte) gelijkwaardig in de nieuwe Blue Deal

aan bod komen, en dat best ook wordt toegevoegd welke beleidsdomeinen minstens betrokken moeten worden.

Verder vragen de raden garanties dat de nieuwe Blue Deal duidelijk maakt welke de financiële middelen zijn die de Vlaamse Regering zal vrijmaken binnen de verschillende beleidsdomeinen. Daarbij is het voor de raden belangrijk dat ook duidelijkheid gegeven wordt over de instrumenten, en dat er afstemming gebeurt, zodat het geheel leidt tot een coherente en kostenefficiënte aanpak.

Antwoord

Zoals aangegeven in het antwoord bij aanbeveling 4 volgt het beleidsdomeinoverschrijdende karakter uit het feit dat de nieuwe Blue Deal de visie vertolkt van de Vlaamse Regering. De voorbereiding binnen de CIW garandeert de betrokkenheid van de diverse beleidsdomeinen.

Wat betreft de link met de lange termijn, wordt verwezen naar het antwoord bij aanbeveling 2.

Wat betreft de vraag naar garanties dat de nieuwe Blue Deal zal duidelijk maken welke financiële middelen de Vlaamse Regering zal vrijmaken binnen de verschillende beleidsdomeinen, wordt verwezen naar artikel 6 van voorliggend ontwerp van wijzigingsdecreet. Daarin staat aangegeven dat de Blue Deal minstens de doelstellingen en de structurele financiering die ter beschikking gesteld wordt voor zowel de verbetering van de waterkwaliteit, vermindering van de overstromingsrisico's, als voor vermindering van de risico's op waterschaarste door droogte vermeldt. De nieuwe Blue Deal is een document van de voltallige Vlaamse Regering. Het is dan ook de taak van de bevoegde ministers om ervoor te zorgen dat er vanuit de verschillende beleidsdomeinen voldoende middelen beschikbaar worden gesteld in het kader van de nieuwe Blue Deal.

Aanbeveling 6

De raden vragen om al vroeg in het proces inspraak te krijgen, meer specifiek op het voorstel dat de CIW ontwikkelt; dit is voordat de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering plaatsvindt.

Antwoord

Het ontwerp van decreet vermeldt alleen de formele advisering. Dit neemt niet weg dat – naar analogie met de derde waterbeleidsnota en andere processen binnen de CIW – de strategische adviesraden ook betrokken worden bij de voorbereiding. Bij de opstart van de voorbereiding van de nieuwe Blue Deal zal de CIW daartoe de nodige initiatieven nemen, onder meer via de klankbordgroep van de CIW met de strategische adviesraden.

3. Aanbevelingen om stappen te zetten naar een structurele financiering

Aanbeveling 7

De raden vragen om verdere stappen te zetten naar een meer structurele financiering van het waterbeleid en verwijzen in dit kader naar de aanbeveling van het advies Weerbaar Waterland met betrekking tot legislatuuroverschrijdende financiering. Ze motiveren deze vraag vanuit het feit dat ook inspanningen verwacht worden van lokale besturen, organisaties, bedrijven en burgers, waardoor behoefte is aan duidelijkheid over doelen en financiering over een langere termijn dan een legislatuurperiode. Een roadmap of soortgelijk instrument zou beter inzicht kunnen geven in de nodige investeringen in infrastructuur (zowel grijze als

groen-blauwe) en duidelijkheid brengen over de wijze van financiering (Vlaamse begroting, Europese middelen, waterfactuur, eigen investeringen enzovoort).

Antwoord

Binnen de CIW is in het najaar van 2022 een projectgroep opgestart die aan concrete voorstellen werkt om de financiering van het waterbeleid structureel te versterken en bij te sturen. De projectgroep zal verschillende financieringsmechanismen onder de loep nemen en de potenties ervan evalueren. De resultaten van de besprekingen binnen de projectgroep zullen input vormen voor de nieuwe Blue Deal.

Aanbeveling 8

De raden vragen om bij het transitietraject in aanloop naar de volgende generatie stroomgebiedbeheerplannen ook aandacht te hebben voor de rol die de huidige waterbeleidsnota vervult als overlegde tussenstap tussen de fase van probleem-analyse (waterbeheerkwesties, technische en socio-economische analyses, evaluatie van voorgaande plannen) en de fase van het formuleren van acties en maatregelen in de stroomgebiedbeheerplannen. Ze geven daarbij aan dat op zijn minst een actualisering van de visie uit de nieuwe Blue Deal aan de orde lijkt.

Antwoord

Wat betreft de relatie tussen de nieuwe Blue Deal en de stroomgebiedbeheerplannen, wordt verwezen naar het antwoord bij aanbeveling 3.

Het is logisch dat het transitieproject voor de volgende generatie stroomgebiedbeheerplannen, dat momenteel binnen de CIW vorm krijgt, maximaal rekening houdt met relevante ontwikkelingen, zoals de omvorming van de waterbeleidsnota tot een Blue Deal.

Verwerking van het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State van 6 november 2023

Aanbeveling 1

De Raad verwijst naar het opschrift van afdeling I van hoofdstuk VI (Voorbereiding en opvolging van het integraal waterbeleid) waar nog altijd melding gemaakt wordt van de waterbeleidsnota en vraagt om erop toe te zien dat alle vermeldingen van de term waterbeleidsnota consequent vervangen worden.

Antwoord

Het opschrift van afdeling I van hoofdstuk VI wordt aangepast via artikel 5. Bij nazicht werden geen andere resterende vermeldingen teruggevonden.

Aanbeveling 2

De Raad wijst erop dat het vanuit legistiek oogpunt aan te raden is dat het opschrift van een normatieve tekst beknopt het concrete onderwerp van de regeling weergeeft, zodat de bestemming ervan onmiddellijk weet waarover de normatieve tekst gaat, en stelt voor om in het opschrift de term Blue Deal te vermelden.

Antwoord

Het opschrift van de regeling is aangepast.

Aanbeveling 3

De Raad vraagt om de bevoegdheid die in het voormalige artikel 5 (huidige artikel 6) aan de Vlaamse Regering verleend wordt om 'nadere regels' met betrekking tot de inhoud van de Blue Deal te bepalen, in de tekst nader te specificeren en stelt – mede op basis van de toelichting in de memorie – voor om de redactie ervan als volgt aan te passen: "De Vlaamse Regering kan de inhoud van de Blue Deal aanpassen in het licht van nieuwe ontwikkelingen of noden op het vlak van het integraal waterbeleid."

De Raad motiveert dat zo vermeden wordt dat onzekerheid ontstaat omtrent de precieze draagwijdte van de aan de Vlaamse Regering gedelegeerde bevoegdheid en dat duidelijker gemaakt wordt dat aan de Vlaamse Regering hiermee geen bijkomende verordenende bevoegdheden worden toegekend.

Antwoord

De tekst is aangepast zoals voorgesteld door de Raad.

Aanbeveling 4

De Raad vraagt om de wijziging aan het voormalige artikel 5, 7°, (huidige artikel 5, 7°) waarbij, in tegenstelling tot de waterbeleidsnota, alleen een consultatie van de betrokken strategische adviesraden voorzien wordt en geen publieke inspraakmogelijkheid, aan een bijkomend onderzoek te onderwerpen, rekening houdende met artikel 23, derde lid, 4°, van de Grondwet (het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu) en internationaal rechtelijke en Europees rechtelijke normen en verplichtingen zoals het Verdrag van Aarhus en de Europese MER-richtlijn (MER = milieueffectrapport).

Antwoord

De Blue Deal vormt een beleidsnota die de grote strategische keuzes op het vlak van waterbeleid vermeldt. De nadere concretisering en verdere invulling van het in de Blue Deal opgenomen beleid gebeurt via verschillende beleidsinstrumenten. Hierbij kan verwezen worden naar de uitvoering van het Vlaams Klimaatadaptatieplan 2030 (VAP) en de Blue Deal die de Vlaamse Regering in 2020 uitwerkte. Onder meer via de aanpassing van wetgeving zoals de VLAREM-wetgeving (VLAREM = Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning), de Hemelwaterverordening, de watertoets, peilbesluiten, het aanduiden van WORG's enzovoort wordt deze Blue Deal gerealiseerd. Hierbij is inspraak voorzien, onder meer via het beleidsvoorbereidend traject en via de strategische adviesraden.

Daarnaast maakt inspraak ook deel uit van de uitvoering van de Blue Deal en VAP-projecten op het terrein. Zo worden onder andere via riviercontracten en projecten die kaderen in de Water-Land-Schapprogramma stakeholders actief betrokken bij zowel uitwerking als opmaak en ontwerp van de projecten. Die betrokkenheid is inherent aan de systeemaanpak van de Blue Deal. Bijkomend wordt via de stroomgebiedbeheerplannen de raadpleging van het ruime publiek voorzien via het openbaar onderzoek over deze plannen

Bovendien kan meegegeven worden dat er in de feiten geen inperking is van de inspraakmogelijkheden aangezien de initiële waterbeleidsnota ook niet aan een publieke raadpleging werd onderworpen. Die kwam er door de integratie van de waterbeheerkwesties, een document in uitvoering van de Europese kaderrichtlijn Water waaraan ook een consultatieverplichting is verbonden. Gezien de waterbeheerkwesties geen deel meer uitmaken van de Blue Deal nota is de inspraakverplichting vanuit de kaderrichtlijn Water ook niet meer van toepassing.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit ontwerp van decreet regelt een gewestaangelegenheid.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN**Artikel 1**

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 2

Om de uitgangspunten voor een structurele aanpak van waterschaarste en droogte beter te laten doorwerken op het waterbeleid in zijn geheel worden de doelstellingen voor het integraal waterbeleid die opgenomen zijn in artikel 1.2.2 van het Waterwetboek geconcretiseerd op basis van de principes van de initiële Blue Deal uit 2020.

Aan de doelstelling 'duurzaam watergebruik in functie van een duurzaam beheer van de voorraden aan oppervlakte- en grondwater' wordt toegevoegd dat onder een duurzaam watergebruik door de sectoren minstens minder of een efficiënter gebruik van grondwater, oppervlaktewater en hemelwater alsook waterhergebruik begrepen wordt.

Aan de doelstelling die betrekking heeft op het 'voorkomen, beperken en ongedaan maken van verdroging in functie van het terugdringen van het risico op waterschaarste' wordt toegevoegd dat het voorkomen, beperken en ongedaan maken van verdroging door het vasthouden van water minstens infiltratie van hemelwater, bufferen van hemelwater en oppervlaktewater, behoud en herstel van grondwater en van natte natuur, valleierherstel en ruimte voor water inhoudt.

Artikel 3

Het is de Vlaamse Regering die de krachtlijnen van het integraal waterbeleid bepaalt en daartoe een Blue Deal vaststelt.

Artikel 4

Wat de taakstelling van de bekkenbesturen betreft, wordt de advisering door de bekkenbesturen van de waterbeleidsnota geschrapt, aangezien de Blue Deal, de nieuwe benaming voor de waterbeleidsnota, als doelstelling heeft om een generieke visie op het integraal waterbeleid voor het Vlaamse Gewest in zijn geheel weer te geven, en omdat de entiteiten die vertegenwoordigd zijn in de bekkenbesturen ook een vertegenwoordiging hebben in de CIW die het ontwerp van de Blue Deal voorbereidt (hetzij rechtstreeks, hetzij via hun koepelorganisatie).

Artikel 5

Via dit artikel wordt het opschrift van hoofdstuk VI aangepast naar 'De Blue Deal'.

Artikel 6

De naam, inhoud en procedure van de waterbeleidsnota worden aangepast. Er wordt voor gekozen om de Blue Deal, de nieuwe benaming voor de waterbeleidsnota, te koppelen aan de vijfjaarlijkse beleidscyclus van de Vlaamse Regering. De Blue Deal wordt als het ware een soort legislatuurnota voor water voor de volledige regeerperiode.

Dit betekent dat de Blue Deal losgekoppeld wordt van de zesjaarlijkse cyclus van de waterbeheerplanning. Het overzicht van de belangrijkste waterbeheerkwesties – een voorbereidend document van het stroomgebiedbeheerplan, dat overeenkomstig de kaderrichtlijn Water elke zes jaar moet gepubliceerd worden en voor opmerkingen ter beschikking gesteld van het publiek én dit minstens twee jaar voor het begin van de periode waarop het stroomgebiedbeheerplan betrekking heeft – zal bijgevolg niet langer deel uitmaken van de Blue Deal, zoals dat vandaag wel het geval is in de waterbeleidsnota.

Door de loskoppeling van de zesjaarlijkse cyclus van de waterbeheerplannen wordt geschrapt dat het overzicht van de belangrijkste waterbeheerkwesties onderdeel uitmaakt van de Blue Deal en dat de Vlaamse Regering ook krachtlijnen per stroomgebied vaststelt.

Naast de krachtlijnen van het integraal waterbeleid geeft de Blue Deal ook aan in hoeverre deze krachtlijnen afgestemd zijn op gewestelijke beleidsplannen. Dit bevordert de onderlinge afstemming van de belangrijkste, bij het integraal waterbeleid betrokken beleidsdomeinen en planfiguren. Het Vlaams Klimaatadaptatieplan en de Blue Deal zoals deze in de zomer van 2020 werd uitgerold door de Vlaamse Regering, worden toegevoegd als beleidsdocumenten waarmee in het bijzonder afstemming moet gerealiseerd worden.

Verder wordt de minimale inhoud van de Blue Deal verduidelijkt. In de Blue Deal worden de krachtlijnen op het te voeren integraal waterbeleid verder geconcretiseerd in doelstellingen voor verbetering van de waterkwaliteit, vermindering van de overstromingsrisico's en vermindering van de risico's op waterschaarste door droogte. Ook de financiering die ter beschikking gesteld wordt voor verbetering van de waterkwaliteit, vermindering van de overstromingsrisico's en vermindering van de risico's op waterschaarste door droogte wordt in de Blue Deal vermeld.

De doelstellingen moeten voldoende ambitieus zijn en minstens invulling geven aan de Europese kaderrichtlijn Water en haar dochterrichtlijnen, de Europese Overstromingsrichtlijn, het Vlaams Klimaatadaptatieplan 2030 en de principes van de Blue Deal, zoals die in de zomer van 2020 werd uitgerold door de Vlaamse Regering. Waar voor verbetering van de waterkwaliteit en vermindering van de overstromingsrisico's doelstellingen opgenomen zijn in Europese richtlijnen is dit voor het beperken van de waterschaarste- en droogterisico's vandaag nog niet het geval. Vandaar dat expliciet vermeld wordt dat de Blue Deal, om de risico's op waterschaarste door droogte te verminderen, minstens beleidslijnen en maatregelen moet bevatten om water maximaal vast te houden en duurzaam te gebruiken. Voor het vasthouden van water gaat het minstens over infiltratie van hemelwater, bufferen van hemelwater en oppervlaktewater, behoud en herstel van grondwater en van natte natuur, valleierherstel en ruimte voor water. Voor duurzaam watergebruik door de verschillende sectoren gaat het minstens over minder of efficiënter gebruik van grondwater, oppervlaktewater en hemelwater alsook over waterhergebruik. Via de Blue Deal wordt zodoende een verderzetting van de principes van de het Vlaams Klimaatadaptatieplan 2030 en de Blue Deal zoals in de zomer van 2020 werd uitgerold door de Vlaamse Regering, verankerd.

Aangezien zowel de Europese waterrichtlijnen als de structurele aanpak van waterschaarste en droogte kunnen beschouwd worden als een na te streven langetermijndoelstelling, is het logisch dat de visie en doelstellingen van de Blue Deal ook een doorkijk geven naar de langere termijn.

Door aan de Vlaamse Regering de machtiging te geven om nadere regels voor de inhoud van de Blue Deal uit te werken, wordt de garantie geboden dat de Blue Deal op elk ogenblik kan inspelen op nieuwe ontwikkelingen of noden op het vlak van integraal waterbeleid.

Als beleidsnota voor het integraal waterbeleid wordt de Blue Deal gekoppeld aan de vijfjaarlijkse gewestelijke beleidscyclus. Uiterlijk één jaar na haar eedaflegging keurt de Vlaamse Regering de Blue Deal goed en maakt ze deze bekend.

Als beleidsdocument blijft de Blue Deal mee sturend voor de stroomgebiedbeheerplannen. De asynchronisatie als gevolg van het verschil in duur van de cycli voor de Blue Deal en de waterbeheerplanning kan opgevangen worden door in de stroomgebiedbeheerplannen – mocht dat nodig zijn – een herziening van de Blue Deal op te nemen, onder meer op basis van de waterbeheerkwesties.

Aangezien de Blue Deal een beleidsnota is, wordt geen consultatie van het publiek of brede maatschappelijke bevraging voorzien zoals bij de stroomgebiedbeheerplannen. Het ontwerp van de Blue Deal wordt wel ter advies voorgelegd aan de bij het integraal waterbeleid betrokken strategische adviesraden.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

VOORONTWERP VAN DECREET
van 26 mei 2023

Ontwerp van decreet tot wijziging van artikel 1.5.2.1, 1.5.3.2 en 1.6.1.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018

Op voorstel van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 1.5.2.1, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, wordt in paragraaf 2, tweede lid, het woord "waterbeleidsnota" vervangen door "Blue Deal".

Art. 3. In artikel 1.5.3.2 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 oktober 2022, worden in paragraaf 2, eerste lid, 4°, de woorden "de waterbeleidsnota en" opgeheven.

Art. 3. In artikel 1.6.1.1 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden "De waterbeleidsnota" vervangen door de woorden "De Blue Deal" en wordt de zinsnede ", en per stroomgebied afzonderlijk, inclusief een overzicht van de belangrijkste waterbeheerkwesties die zijn vastgesteld in het stroomgebied" opgeheven;

2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden "De waterbeleidsnota" vervangen door de woorden "De Blue Deal" en wordt de zinsnede ", in het bijzonder op de Blue Deal van de Vlaamse Regering , zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering in juli 2020, en op het Vlaams Klimaatadaptatieplan" toegevoegd;

3° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Blue Deal vermeldt ook minstens de doelstellingen en de structurele financiering die ter beschikking gesteld wordt voor verbetering van de waterkwaliteit, vermindering van de overstromingsrisico’s en vermindering van de risico’s op waterschaarste door droogte. De doelstellingen van de Blue Deal moeten minstens invulling geven aan de Europese Kaderrichtlijn Water en haar dochterrichtlijnen, de Europese Overstromingsrichtlijn, en aan de principes van de Blue Deal, zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering in juli 2020.”

4° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vanuit de beoogde doelstellingen, bevat de Blue Deal de beleidslijnen en maatregelen om bij te dragen aan het realiseren van die doelstellingen. Om de risico’s op wateroverlast enerzijds en waterschaarste door droogte anderzijds te verminderen zijn deze beleidslijnen en maatregelen er minstens op gericht om water maximaal vast te houden en duurzaam te gebruiken. Voor het vasthouden van water gaat het minstens over infiltratie van hemelwater, bufferen van hemelwater en oppervlaktewater, behoud en herstel van grondwater en van natte natuur, valleierherstel en ruimte voor water. Voor duurzaam watergebruik door de verschillende sectoren gaat het minstens over minder en efficiënter gebruik van grondwater, oppervlaktewater en hemelwater alsook over waterhergebruik.” ;

5° aan paragraaf 1 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot de inhoud van de Blue Deal.”.

6° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Uiterlijk één jaar na haar eedaflegging keurt de Vlaamse Regering de Blue Deal goed.”;

7° in paragraaf 3 worden de zinnen “Het ontwerp van waterbeleidsnota wordt ter inzage gelegd bij de gemeenten gedurende ten minste zes maanden. Iedereen kan schriftelijke opmerkingen indienen bij het college van burgemeester en schepenen. Tegelijkertijd wordt de nota voor advies voorgelegd aan de onderstaande strategische adviesraden:” vervangen door de inleidende zin “Het ontwerp van Blue Deal wordt voor advies voorgelegd aan de volgende strategische adviesraden:”;

8 ° in paragraaf 4 worden de woorden “De waterbeleidsnota” vervangen door de woorden “De Blue Deal”.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en
Toerisme,

Zuhal DEMIR

GEZAMENLIJK ADVIES
VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN,
DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN
EN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD VOOR LANDBOUW EN VISSERIJ

Advies

Blue Deal decreet: van programma naar structureel beleid

Advies over het ontwerp van decreet tot wijziging van artikel 1.5.2.1, 1.5.3.2 en 1.6.1.1 van het waterwetboek

Datum van goedkeuring	29/06/2023
Datum van goedkeuring SALV	30/06/2023
Datum van goedkeuring SERV	03/07/2023
Volgnummer	2023 21
Volgnummer SALV	2023 13
Coördinator + e-mailadres	Wim Van Gils, wim.van.gils@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	Annick Lamote, alamote@serv.be Wouter Vanacker, wvanacker@serv.be

Inhoudstafel

Inhoudstafel	22
Krachtlijnen	23
Procesbeschrijving.....	24
1 Aanleiding en achtergrond	25
2 Beschrijving van het voorstel.....	25
3 Appreciatie en aanbevelingen	26
3.1 Veranker de principes voor het hele beleid	26
3.2 Naar een duidelijkere relatie tussen lange termijn perspectief, maatregelenprogramma's en budgetten	26
3.3 Zet stappen naar een structurele financiering	28
3.4 Optimaliseer de plancyclus van het integraal waterbeleid	28
4 Bijlage.....	30
5 Bibliografie.....	30

Krachtlijnen

Het voorstel van decreet over de "*Blue Deal*" heeft twee hoofddoelen: het streven naar een volledige integratie van het beleid met betrekking tot watertekorten en het zorgen voor meer duidelijkheid omtrent financiering. Deze doelen zijn van essentieel belang. Minaraad, SERV en SALV formuleren in hun gezamenlijk advies dan ook aanbevelingen om deze doelstellingen sterker te laten doorwerken.

Zo suggereren ze om de uitgangspunten van het droogtebeleid op een andere plaats in het decreet op te nemen, zodat ze van toepassing zijn op het gehele waterbeleid en niet alleen op de *Blue Deal*. In lijn met de aanbevelingen van Weerbaar Waterland is er behoefte aan een duidelijke langetermijnvisie en doelstellingen met betrekking tot waterkwantiteit. Daarnaast is er nood aan een instrument dat structurele financiering waarborgt.

Om dubbel werk te voorkomen, wordt de toekomstige *Blue Deal* het beste uitgewerkt als een overkoepelende beleidsnota die het gehele waterbeleid bestrijkt en de coördinatie van beoogde maatregelen en budgetten tussen beleidsdomeinen en bevoegdheidsniveaus regelt. Het is belangrijk om duidelijkheid te verschaffen over de instrumenten en ervoor te zorgen dat er afstemming plaatsvindt, zodat er een samenhangende en kostenefficiënte aanpak ontstaat. Op deze manier wordt het ook voor gemeenten, burgers, bedrijven en organisaties duidelijk welke middelen de komende vijf jaar beschikbaar zullen zijn. De raden verzoeken om in een vroege fase te kunnen adviseren over de *Blue Deal*, in ieder geval voor de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering.

Een verdere optimalisatie van de plancyclus van het integraal waterbeleid is nodig om meer betrokkenheid te bekomen. In deze context kan ook worden nagedacht over de beste invulling van de functie van de huidige waterbeleidsnota.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	2 juni 2023
Naam adviesvrager + functie	Zuhal Demir, Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Rechtsgrond van de adviesvraag	D.A.B.M., art.112.1. §2, 2°
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	Minaraad, SERV en SALV
Overlegcommissie	WATER & RUIMTE
Vergaderingen: soort + datum	Wergroep water 15/06: toelichting en bespreking; werkgroep water 22/06: bespreking.

Het kabinet van minister Zuhal Demir en de VMM lichtten het voorstel van decreet toe op 15 juni 2023. De raden wensen de sprekers hiervoor uitdrukkelijk te danken.

Aansluitend volgde een eerste bespreking van het voorstel. Op 22 juni besprak de werkgroep water het eerste ontwerp van het waarna een voorstel voor de raad werd opgemaakt. De Minaraad keurde het advies goed op 27 juni 2023, de SALV op 28 juni en de SERV op 3 juli.

1 Aanleiding en achtergrond

- [1] De achtergrond van het voorliggend voorstel ligt in de vaststelling dat de huidige *Blue Deal*¹ opgezet is als een tijdelijk programma, terwijl een verankering van het beleid inzake waterschaarste en droogte op een meer structurele manier noodzakelijk is geworden. Het expertrapport “Weerbaar Waterland”² heeft daarvoor waardevolle voorstellen ontwikkeld, en gewezen op een reeks uitdagingen in de *governance*, zoals het ontbreken van doelstellingen, structurele financiering, kaders, regie en een sector overschrijdende aanpak gericht op uitvoering. Aanvullend kan gewezen worden op de noodzaak tot meer integratie in de plannen en de nood om kosten-effectiever te werken aan de uitdagingen³.

2 Beschrijving van het voorstel

- [2] Het voorstel van decreet wijzigt de passages in het waterwetboek die handelen over de **waterbeleidsnota**. Onder de huidige wetgeving bevat de waterbeleidsnota:⁴
- de waterbeheerkwesties⁵, die de belangrijkste uitdagingen schetsen;
  - de visie op het integraal waterbeleid, ook uitgesplitst per stroomgebied;
  - inzicht over de afstemming met andere beleidsplannen.
- [3] De opmaak van de huidige waterbeleidsnota gebeurt in de aanloop naar de **stroomgebiedsbeheerplannen**. Die plannen bevatten “de hoofdlijnen van het integraal waterbeleid, met inbegrip van de voorgenomen maatregelen en acties, middelen en termijnen die worden bepaald om de doelstellingen ervan te bereiken”⁶. Overeenkomstig de bepalingen uit de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Overstromingsrichtlijn (OR), bevatten de plannen ter onderbouwing een uitgebreide set gegevens, analyses en beoordelingen⁷. Het inhoudelijk zwaartepunt van de plannen, en de belangrijkste politieke keuzes, liggen in de vaststelling van de **beleidsdoelstellingen** en het **maatregelenprogramma**.
- [4] Met het nieuwe voorstel verandert de waterbeleidsnota op verschillende domeinen:
- de naam wijzigt in “*Blue Deal*”;
  - de timing wordt afgestemd op de vijfjaarlijkse Vlaamse legislatuur;
  - de koppeling met de timing voor het stroomgebiedsbeheerplan vervalt;
  - de publieke consultatie wordt beperkt tot de strategische adviesraden;
  - de inhoud wordt verbreed: de waterbeleidsnota bevat de krachtlijnen van de visie en informatie over de afstemming met de andere beleidsplannen. De *Blue Deal* zou

---

1 Vlaamse Regering (2020)

2 Ovink et al (2022)

3 MINARAAD, SERV en SALV (2021), §103 - 105

4 Waterwetboek, Art. 1.6.1.1

5 Kaderrichtlijn Water, artikel 14, 1b

6 Waterwetboek, Art. 1.6.2.4. §1

7 Een gedetailleerde inhoudsopgave is opgenomen in de bijlage I bij het waterwetboek

daarnaast ook uitspraken moeten doen over de doelstellingen; de structurele financiering; de beleidslijnen en de maatregelen, waarbij specifiek is opgenomen welke maatregelen er minstens aan de orde zijn inzake duurzaam watergebruik en om de risico's op wateroverlast en waterschaarste door droogte te verminderen.

- [5] Voor de volledigheid merken we op dat de publicatie van de waterbeheerkwesties en de daarbij horende publieke consultatie, behouden blijft.⁸ Dit is noodzakelijk, omdat dit een verplichting vormt onder de Kaderrichtlijn Water.

3 Appreciatie en aanbevelingen

- [6] **Volwaardige integratie van het beleid rond watertekorten en duidelijkheid over financiering is essentieel.** De raden zien twee belangrijke doelstellingen in het voorstel: het volwaardig integreren van het beleid rond waterschaarste en droogte én garanties voor duidelijkere, financiële engagementen in het waterbeleid. De raden steunen deze twee doelstellingen uitdrukkelijk, ze sluiten immers aan bij aanbevelingen uit “Weerbaar Waterland”, en bij eerdere vragen van de raden om de link tussen planning, financiering en uitvoering te versterken⁹. Bij de uitvoering van deze principes zien de raden wel een aantal kwesties. Zij formuleren hierna een aantal aanbevelingen.

3.1 Veranker de principes voor het hele beleid

- [7] **Integreer de uitgangspunten van het droogtebeleid op een meer fundamenteel niveau.** Een belangrijke doelstelling van het voorstel is de decretale verankering van de inhoudelijke uitgangspunten die ten gronde liggen aan de oorspronkelijke *Blue Deal*. In het voorstel gebeurt dit via een wijziging van artikel 1.6.1.1 van het Waterwetboek met bepalingen over de Waterbeleidsnota. De raden vragen om de voorgestelde passage in te voegen in hoofdstuk II van het waterwetboek (“Voorwerp, doelstellingen en beginselen”)¹⁰. Op die manier werken ze door in het geheel van het waterbeleid, en dus niet in de waterbeleidsnota / *Blue Deal* alleen.

3.2 Naar een duidelijkere relatie tussen lange termijn perspectief, maatregelenprogramma's en budgetten

- [8] Het voorstel maakt duidelijk dat er nood is aan een heldere relatie tussen lange termijn perspectieven, maatregelenprogramma's en financiële planningen. De raden doen hieronder daarom aanbevelingen over de lange termijn visie en -financiering, de vorm en functie van de nieuwe *Blue Deal* en de functie van de (huidige) waterbeleidsnota.
- [9] **Zorg voor visie en doelstellingen voor de lange termijn.** Er is vanuit maatschappelijk oogpunt nood aan een langetermijnperspectief in het waterbeleid dat zorgt voor een zekere vorm van continuïteit over de legislaturen heen. De omvang van de uitdagingen is

⁸ Dit is opgenomen in het waterwetboek, artikel 1.6.2.5. §1.

⁹ MINARAAD, SERV en SALV (2021), § 168

¹⁰ artikel 1.2.2 waarvan punten 3°, 4° 5°, 6° reeds elementen van deze beleidslijnen bevatten.

immers van die aard dat oplossingen binnen één legislatuur zelden volstaan. De bestaande richtlijnen¹¹ kunnen opgevat worden als Europese langetermijnperspectieven en kregen de afgelopen jaren een substantiële Vlaamse doorvertaling¹². Het aspect droogte en watertekorten kreeg pas na de recente droogteperiodes een uitgebreide invulling. De raden gaven eerder al aan een heldere lange termijn visie te missen, waarin zowel de waterketen, het beheer van oppervlakte- en grondwaterwater, aspecten inzake infiltratie en drainage en het (klimaat)robuuster maken van de watervoorziening en het watersysteem zelf aan bod komen¹³. Veel inzichten zijn reeds neergeschreven, bij voorbeeld in de derde waterbeleidsnota¹⁴, in de *Blue Deal*, het Vlaams Adaptatieplan¹⁵ en, dieper uitgewerkt, in “Weerbaar Waterland”. De raden vragen echter om de onderlinge verhoudingen en relaties te verhelderen, en sluiten zich aan bij de aanbeveling uit het expertrapport dat dit zich moet vertalen in concrete doelstellingen een doorkijk op de financiering (zie verder).

[10] **Vermijd dubbele planlast.** De raden zien een risico op het ontstaan van een dubbele planlast in het waterbeleid met het huidige voorstel. Zowel de (nieuwe) *Blue Deal*, als de stroomgebiedsbeheerplannen, zullen immers concrete doelstellingen, maatregelen en uitspraken over financiering dienen te bevatten (zie tabel 1 in bijlage). Daardoor dreigt een overlap te ontstaan met complexe gevolgen, omdat de stroomgebiedsbeheerplannen zesjaarlijks worden opgesteld (gekoppeld aan de KRW en de OR) terwijl de beleidsnota's en de “*Blue Deal*” een vijfjaarlijks ritme kennen, gekoppeld aan de beleidscyclus van de Vlaamse regeringen.

[11] **Vat de *Blue Deal* op als een beleidsdomein overschrijdende beleidsnota.** Doordat de nieuwe *Blue Deal* een financiële duidelijkheid beoogt aan het begin van een Vlaamse legislatuur, is er een nauw verband tussen de beoogde legislatuurnota en de beleidsnota's, die immers ook aan het begin van een legislatuur worden opgemaakt, en die de link tussen beleidsdoelen en de begroting leggen. De Raden zien niettemin een meerwaarde voor een bijkomend document, mits het zal zorgen voor een betere coördinatie van de beoogde maatregelen en budgetten over de beleidsdomeinen heen, én indien de nota het gehele waterbeleid bestrijkt, dus zowel waterkwaliteit, overstromingen als het beleid inzake droogte en waterschaarste. Die integratie is niet alleen inhoudelijk noodzakelijk, het zal ook toelaten om kostenefficiënter te werken. Daarbij is het aangewezen dat de toekomstige *Blue Deal* als Beleidsnota Water de verbanden met de langetermijnvisie en -planning expliciteert.

Zowel de inhoudelijke scope, het beleidsdomein overschrijdend karakter als de link met de lange termijn zouden best worden toegevoegd aan de teksten.¹⁶ De Raden vragen

---

11 De Kaderrichtlijn Water en de Overstromingsrichtlijn.

12 De doorvertaling liep vooral via de waterbeleidsnota's (visie) en stroomgebiedsbeheerplannen (analyses en maatregelen).

13 MINARAAD, SERV en SALV (2021), §106

14 Krachtlijn 4

15 Vlaamse Regering (2022)

16 Zo dient erover gewaakt dat de drie aspecten meer gelijkwaardig in de tekst staan, en zou best ook toegevoegd worden welke beleidsdomeinen minstens betrokken dienen te worden (omgeving, MOW, innovatie, landbouw, ...).

verder garanties dat de *Blue Deal* duidelijk maakt welke de financiële middelen zijn die de Vlaamse Regering zal vrijmaken binnen de verschillende beleidsdomeinen. Daarbij is belangrijk dat duidelijkheid wordt gegeven over de instrumenten, en dat er ook daar een afstemming gebeurt, zodat het geheel leidt tot een coherente en kostenefficiënte aanpak. Op die manier wordt ook voor gemeenten, burgers, bedrijven en organisaties duidelijk welke hefboomen er de komende vijf jaar via deze weg ter beschikking zullen komen.

- [12] **Zorg voor een proactieve en gerichte inspraak.** De nieuwe *Blue Deal* zal geen voorwerp uitmaken van een openbaar onderzoek. De raden vragen daarom om de inspraak hierover vroeg in het proces in te plannen, zodat het voorstel dat de CIW ontwikkelt, voor advies wordt voorgelegd, voordat de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering plaatsvindt.

3.3 Zet stappen naar een structurele financiering

- [13] **Verdere stappen naar een structurele financiering:** de raden bepleiten een meer structurele financiering van het waterbeleid, in lijn met de aanbevelingen uit het rapport Weerbaar Waterland. Het voorstel focust op de financiering uit de Vlaamse begroting, en wil die financiering per legislatuur verduidelijken. Dat is een stap vooruit ten opzichte van de huidige situatie, toch vinden de raden dat er verder moet gedacht worden. Ze begrijpen dat het nemen van financiële engagementen van de Vlaamse Regering over legislaturen heen lastig is, maar wijzen erop dat dit niettemin mogelijk is¹⁷ en vanuit maatschappelijk perspectief ook wenselijk. Er worden van lokale besturen concrete inspanningen gevraagd, gekoppeld aan hun BBC cyclus: zij hebben dus nood aan duidelijkheid over de doelen en de financiering die beschikbaar zou zijn. Ook van organisaties, burgers en bedrijven worden investeringen verwacht, waarvoor een langer perspectief noodzakelijk is. De raden vragen daarom om een *roadmap* of soortgelijk instrument te voorzien, met voldoende focus op de nodige investeringen in infrastructuur (zowel “grijze” als “blauwgroene”¹⁸) en met duidelijkheid over de wijze van financiering. (Vlaamse begroting, Europese middelen, waterfactuur, eigen investeringen ...).¹⁹

3.4 Optimaliseer de plancycclus van het integraal waterbeleid

- [14] De CIW werkt aan een transitietraject voor de stroomgebiedsbeheerplannen.²⁰ Een centrale vraag daarbij is hoe het planningsproces kan verbeterd worden, om tot **meer engagement** van de verschillende betrokken actoren te komen.²¹ In die context kan ook de vraag beantwoord worden hoe de functie die de huidige waterbeleidsnota vervult, best verder ingevuld kan worden. De Raden hebben de waterbeleidsnota in het verleden opgevat als een overlegde tussenstap tussen de fase van probleemanalyse

17 De raden verwijzen bv naar het klimaatfonds en engagementen voor grote infrastructuurwerken.

18 MINARAAD, SERV en SALV (2021), §87-90

19 De werkzaamheden van de [CIW-projectgroep Financiering](#) en de [Uitgaventoetsing Water](#), zullen hiervoor voorstellen aandragen.

20 CIW werkplan 2023: <https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/over-ciw/werking/werkplan/ciw-werkprogramma-2023/outputs-2023-thema-waterplanning>

21 Waaronder de raden ook het politieke engagement verstaan, in gevolge de vaststelling dat dit ontbreekt (MvT bij dit voorstel van decreet,, p2, §2)

(waterbeheerkwesties, technische en socio-economische analyses, evaluatie van voorgaande plannen) en de fase van het formuleren van acties en maatregelen in de stroomgebiedsbeheerplannen²². Ze zijn er niet van overtuigd dat deze stap zonder meer kan weggelaten worden, op zijn minst lijkt een actualisering van de visievorming uit de *Blue Deal* (nieuwe stijl) aan de orde.

---

22 MINARAAD, SALV en SERV (2019), § 9-11

4 Bijlage

	Beleidsnota ²³	Waterbeleidsnota	SGBP	"Blue Deal"
Visie	☒ per beleidsdomein	☒		☒
Beleidslijnen				☒
Afstemming andere beleidsplannen		☒		☒ i.h.b. <i>Blue Deal</i> en Adaptatieplan
Doelstellingen	☒ per beleidsdomein	☒ (strategische doelen)	☒ waterkwaliteit, overstromingen, (watertekort)	☒ Waterkwaliteit, overstromingen, watertekort
Financiering	☒ Begroting Vlaamse Regering		☒ inclusief waterfactuur, andere beleidsniveaus en eigen financiering	☒ focus op begroting Vlaamse Regering
Maatregelen			☒ waterkwaliteit, overstromingen, watertekort	☒ enkel overstromingen en watertekort

Tabel 1: Vergelijking van de inhoudelijke elementen in de verschillende planningsdocumenten

5 Bibliografie

- MINARAAD, SALV en SERV (2019), [Advies 019|009 over de derde waterbeleidsnota](#)
- MINARAAD, SERV en SALV (2021), [Advies 2021|007 over de derde stroomgebiedbeheerplannen](#).
- Ovink et al (2022), [Weerbaar waterland](#), Advies van het expertenpanel hoogwaterbeveiliging aan de Vlaamse Regering.
- Vlaamse Regering (2020), [Blue Deal](#)
- Vlaamse Regering (2022), [Vlaams Klimaatadaptatieplan 2030](#)

²³ Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, art. 11, reglement Vlaams Parlement, art. 81

VOORONTWERP VAN DECREET
van 14 juli 2023

Ontwerp van decreet tot wijziging van artikel 1.2.2, 1.5.2.1, 1.5.3.2 en 1.6.1.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018

Op voorstel van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 1.2.2, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 2° b) wordt de zinsnede “, waarbij het voor een duurzaam watergebruik door de sectoren minstens gaat over minder en een efficiënter gebruik van grondwater, oppervlaktewater en hemelwater alsook over waterhergebruik” toegevoegd;

2° aan punt 6° b) wordt de zinsnede “door water zoveel mogelijk vast te houden, waarbij het voor wat betreft het vasthouden van water minstens gaat over infiltratie van hemelwater, bufferen van hemelwater en oppervlaktewater, behoud en herstel van grondwater en van natte natuur, valleisherstel en ruimte voor water” toegevoegd.

Art. 3. In artikel 1.5.2.1, van hetzelfde decreet wordt in paragraaf 2, tweede lid, het woord “waterbeleidsnota” vervangen door “Blue Deal”.

Art. 4. In artikel 1.5.3.2 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 oktober 2022, worden in paragraaf 2, eerste lid, 4°, de woorden “de waterbeleidsnota en” opgeheven.

Art. 5. In artikel 1.6.1.1 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “De waterbeleidsnota” vervangen door de woorden “De Blue Deal” en wordt de zinsnede “, en per stroomgebied afzonderlijk, inclusief een overzicht van de belangrijkste waterbeheerkwesties die zijn vastgesteld in het stroomgebied” opgeheven;

2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “De waterbeleidsnota” vervangen door de woorden “De Blue Deal” en wordt de zinsnede “, in het bijzonder op de Blue Deal van de Vlaamse Regering, zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering in juli 2020, en op het Vlaams Klimaatadaptatieplan” toegevoegd;

3° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Blue Deal vermeldt ook minstens de doelstellingen en de structurele financiering die ter beschikking gesteld wordt voor verbetering van de waterkwaliteit, vermindering van de overstromingsrisico’s en vermindering van de risico’s op waterschaarste door droogte. De doelstellingen van de Blue Deal moeten minstens invulling geven aan de Europese Kaderrichtlijn Water en haar dochterrichtlijnen, de Europese Overstromingsrichtlijn, en aan de principes van de Blue Deal, zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering in juli 2020. De visie en doelstellingen van de Blue Deal geven ook een doorkijk naar de langere termijn.”;

4° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vanuit de beoogde doelstellingen, bevat de Blue Deal de beleidslijnen en maatregelen om bij te dragen aan het realiseren van die doelstellingen. Om de risico’s op wateroverlast enerzijds en waterschaarste door droogte anderzijds te verminderen zijn deze beleidslijnen en maatregelen er minstens op gericht om water maximaal vast te houden en duurzaam te gebruiken. Voor het vasthouden van water gaat het minstens over infiltratie van hemelwater, bufferen van hemelwater en oppervlaktewater, behoud en herstel van grondwater en van natte natuur, valleierherstel en ruimte voor water. Voor duurzaam watergebruik door de verschillende sectoren gaat het minstens over minder en efficiënter gebruik van grondwater, oppervlaktewater en hemelwater alsook over waterhergebruik.” ;

5° aan paragraaf 1 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot de inhoud van de Blue Deal.”.

6° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Uiterlijk één jaar na haar eedaflegging keurt de Vlaamse Regering de Blue Deal goed.”;

7° in paragraaf 3 worden de zinnen “Het ontwerp van waterbeleidsnota wordt ter inzage gelegd bij de gemeenten gedurende ten minste zes maanden. Iedereen kan schriftelijke opmerkingen indienen bij het college van burgemeester en schepenen. Tegelijkertijd wordt de nota voor advies voorgelegd aan de onderstaande strategische adviesraden:” vervangen door de inleidende zin “Het ontwerp van Blue Deal wordt voor advies voorgelegd aan de volgende strategische adviesraden:”;

8° in paragraaf 4 worden de woorden “De waterbeleidsnota” vervangen door de woorden “De Blue Deal”.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en
Toerisme,

Zuhal DEMIR

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 74.170/1
van 6 november 2023

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van artikel 1.2.2,
1.5.2.1, 1.5.3.2 en 1.6.1.1 van het decreet van 18 juli 2003
betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op
15 juni 2018’

Op 18 juli 2023 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 1 september 2023,^{*} een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van artikel 1.2.2, 1.5.2.1, 1.5.3.2 en 1.6.1.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 12 oktober 2023. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 6 november 2023.

*

---

^{*} Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege wordt verlengd met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot een meer structurele verankering van het beleid inzake waterschaarste en droogte. Het voorontwerp verlaat daartoe de bestaande notie van de “waterbeleidsnota”² en vervangt deze door de in 2020 door de Vlaamse Regering goedgekeurde “*Blue Deal*”. Deze *Blue Deal* werd geconcipieerd als een tijdelijk programma dat nu, door middel van een wijziging van het decreet van 18 juli 2003 ‘betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018’, een decretale onderbouw en nadere uitwerking krijgt.

Weliswaar wordt in het voorontwerp vertrokken van de inhoudelijke uitgangspunten van de *Blue Deal* van 2020 (ook “de oorspronkelijke *Blue Deal*” genoemd), maar worden de doelstellingen ervan geëxpliciteerd en verbreed. Ook wordt in het voorontwerp de basis gelegd voor een structurele financiering met het oog op een verbetering van de waterkwaliteit, een vermindering van de overstromingsrisico’s en de risico’s op waterschaarste door droogte.

De opmaak van de *Blue Deal* wordt gekoppeld aan de legislatuurperiode³ en dient door de Vlaamse Regering uiterlijk één jaar na haar eedaflegging te worden goedgekeurd. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot de inhoud van de *Blue Deal* waarvan de uitgangspunten en de eraan ten grondslag liggende doelstellingen in het voorontwerp worden vastgelegd. In vergelijking met de oorspronkelijke *Blue Deal* wordt de koppeling met de totstandkoming van het stroomgebiedbeheerplan verlaten en wordt de consultatie beperkt tot de strategische adviesraden.

---

¹ Aangezien het gaat om een voorontwerp van decreet wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² De waterbeleidsnota wordt in de memorie van toelichting bij het voorontwerp omschreven als “een beleidsinstrument dat wordt opgemaakt [ter] uitvoering van het gecoördineerd decreet Integraal Waterbeleid” dat “de algemene visie van de Vlaamse Regering op het integraal waterbeleid [verwoordt]”.

³ De waterbeleidstoets verkrijgt volgens de memorie van toelichting op die wijze een nieuwe invulling als “legislatuurnota”.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Voorafgaande opmerking

3. Het voorontwerp strekt er onder meer toe om in het decreet van 18 juli 2003 de verwijzingen naar de “waterbeleidsnota” te vervangen door een verwijzing naar de “*Blue Deal*”. Er zal op moeten worden toegezien dat die vervanging consequent wordt doorgevoerd en dat alle vermeldingen van de “waterbeleidsnota”, die in het betrokken decreet voorkomen, worden vervangen door de vermelding “*Blue Deal*”. Nu is dat niet het geval. Zo wordt in het opschrift van afdeling I van hoofdstuk VI (“Voorbereiding en opvolging van het integraal waterbeleid”) van het betrokken decreet nog steeds melding gemaakt van “De waterbeleidsnota” en wordt die vermelding met het voorliggende voorontwerp niet gewijzigd. Dit zal alsnog dienen te gebeuren.

Opschrift

4. Het geldt vanuit legistiek oogpunt als een na te streven oogmerk dat het opschrift van een normatieve tekst beknopt het concrete onderwerp van de regeling weergeeft zodat de bestemming ervan onmiddellijk weet waarover de normatieve tekst gaat.⁴ Het valt te betwijfelen of het opschrift van het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet aan dat oogmerk tegemoet komt. Daarom kan worden overwogen om het opschrift te laten aanvangen als volgt: “Voorontwerp van decreet tot wijziging, wat de *Blue Deal* betreft, van de artikelen ... (verder zoals in het voorontwerp)”.

Artikel 5

5. In het ontworpen artikel 1.6.1.1, § 1, vijfde lid, van het decreet van 18 juli 2003 (artikel 5, 5°, van het voorontwerp), wordt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid verleend om “nadere regels” met betrekking tot de inhoud van de *Blue Deal* te bepalen. In de commentaar die in de memorie van toelichting bij die bepaling wordt verstrekt, wordt vermeld dat aan de aldus aan de Vlaamse Regering gegeven machtiging de bedoeling ten grondslag ligt “dat de *Blue Deal* ten alle tijden kan inspelen op nieuwe ontwikkelingen of noden op het vlak van integraal waterbeleid”.

Het verdient aanbeveling om die bedoeling als zodanig beter tot uitdrukking te brengen in de tekst van het ontworpen artikel 1.6.1.1, § 1, vijfde lid, van het decreet van 18 juli 2003, en de redactie ervan bijvoorbeeld aan te passen als volgt: “De Vlaamse Regering kan de inhoud van de *Blue Deal* aanpassen in het licht van nieuwe ontwikkelingen of noden op het vlak van het integraal waterbeleid”.

Op die wijze wordt vermeden dat onzekerheid ontstaat omtrent de precieze draagwijdte van de aan de Vlaamse Regering gedelegeerde bevoegdheid om “nadere regels” te bepalen met betrekking tot de inhoud van de *Blue Deal*. Tevens wordt op die wijze duidelijker tot uitdrukking gebracht dat aan de Vlaamse Regering niet zozeer bijkomende verordenende bevoegdheden worden toegekend, doch wel uitsluitend de bevoegdheid tot aanpassing van de *Blue*

---

⁴ Omzendbrief VR 2019/4 ‘betreffende de wetgevingstechniek’, aanwijzing 50, 1°.

Deal. Aldus begrepen komt de bevoegdheid van de Vlaamse Regering er immers op neer dat, vanuit beleidsmatig oogpunt, bepaalde krachtlijnen en doelstellingen op het vlak van het te voeren integraal waterbeleid en de daarvoor ter beschikking te stellen financieringsmiddelen, kunnen worden bijgestuurd.

6. Met betrekking tot de wijziging die artikel 5, 7°, van het voorontwerp beoogt aan te brengen in artikel 1.6.1.1, § 3, van het decreet van 18 juli 2003, wordt in de commentaar die aan die bepaling in de memorie van toelichting wordt gewijd, het volgende vermeld:

“Aangezien de *Blue Deal* een beleidsnota is, wordt geen consultatie van het publiek of brede maatschappelijke bevraging voorzien zoals bij de stroomgebiedbeheerplannen. Het ontwerp van de *Blue Deal* wordt wel ter advies voorgelegd aan de bij het integraal waterbeleid betrokken strategische adviesraden.”

De mogelijkheid tot inspraak van het publiek biedt een waarborg voor de vrijwaring van het recht op de bescherming van het leefmilieu. Artikel 23, derde lid, 4°, van de Grondwet bevat met betrekking tot het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu een *standstill*-verplichting die eraan in de weg staat dat de bevoegde wetgever het beschermingsniveau dat wordt geboden door de van toepassing zijnde wetgeving in aanzienlijke mate vermindert zonder redelijke verantwoording.⁵

Ook het terugschroeven van de inspraakmogelijkheid van het publiek met betrekking tot het ontwerp van *Blue Deal*⁶ zal de toets aan het bepaalde in artikel 23, derde lid, 4°, van de Grondwet, moeten kunnen doorstaan.⁷ Dat, zoals in de memorie van toelichting bij het voorontwerp wordt aangehaald, de *Blue Deal* slechts een beleidsnota uitmaakt, kan daaraan geen afbreuk doen temeer daar het de bedoeling is dat in de *Blue Deal* de krachtlijnen en de doelstellingen inzake het integraal waterbeleid worden bepaald, hetgeen een niet te miskennen maatschappelijke relevantie vertoont, en dat daaraan bovendien met het voorontwerp decretale verankering wordt gegeven.

---

⁵ GwH 21 september 2023, nr. 127/2023, B.5.3; GwH 21 september 2023, nr. 129/2023, B.12.

⁶ In tegenstelling tot wat met betrekking tot het ontwerp van waterbeleidsnota het geval was, wordt het ontwerp van *Blue Deal* niet meer ter inzage gelegd bij de gemeenten en kunnen in aansluiting daarop evenmin nog schriftelijke opmerkingen worden geformuleerd.

⁷ Artikel 23, derde lid, 4°, van de Grondwet, wordt veelal gelezen in samenhang met sommige internationaalrechtelijke en Europeesrechtelijke normen die de overheid verplichten om een aantal verplichtingen betreffende de inspraak van het publiek na te leven. Zie bvb. GwH 21 januari 2021, nr. 6/2021, B.5.2, met verwijzing naar het Verdrag van Aarhus en richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ‘betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten’.

De stellers van het voorontwerp doen er goed aan om de ontworpen wijziging van artikel 1.6.1.1, § 3, van het decreet van 18 juli 2003, en de eruit voortvloeiende inperking van de publieke inspraakmogelijkheid, in het licht van wat voorafgaat aan een bijkomend onderzoek te onderwerpen. In voorkomend geval zullen de doelstellingen van algemeen belang moeten kunnen worden aangegeven ter verantwoording van de vermindering van de betrokken inspraakmogelijkheden.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 1.2.2 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan punt 2°, b), wordt de zinsnede „, waarbij het voor een duurzaam watergebruik door de sectoren minstens gaat over minder of een efficiënter gebruik van grondwater, oppervlaktewater en hemelwater alsook over waterhergebruik” toegevoegd;
- 2° aan punt 6°, b), wordt de zinsnede “door water zoveel mogelijk vast te houden, waarbij het voor wat betreft het vasthouden van water minstens gaat over infiltratie van hemelwater, bufferen van hemelwater en oppervlaktewater, behoud en herstel van grondwater en van natte natuur, valleierstel en ruimte voor water” toegevoegd.

Art. 3. In artikel 1.5.2.1 van hetzelfde decreet wordt in paragraaf 2, tweede lid, het woord “waterbeleidsnota” vervangen door “Blue Deal”.

Art. 4. In artikel 1.5.3.2 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 oktober 2022, worden in paragraaf 2, eerste lid, 4°, de woorden “de waterbeleidsnota en” opgeheven.

Art. 5. In titel I, hoofdstuk VI, van hetzelfde decreet, wordt het opschrift van afdeling I vervangen door wat volgt:

“Afdeling 1. De Blue Deal”.

Art. 6. In artikel 1.6.1.1 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “De waterbeleidsnota” vervangen door de woorden “De Blue Deal” en wordt de zinsnede „, en per stroomgebied afzonderlijk, inclusief een overzicht van de belangrijkste waterbeheerkwesties die zijn vastgesteld in het stroomgebied” opgeheven;
- 2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “De waterbeleidsnota” vervangen door de woorden “De Blue Deal” en wordt de zinsnede „, in het bijzonder op de Blue Deal van de Vlaamse Regering, waarover een akkoord werd bereikt binnen de meerderheid in juli 2020, en op het Vlaams Klimaatadaptatieplan” toegevoegd;

3° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Blue Deal vermeldt ook minstens de doelstellingen en de structurele financiering die ter beschikking gesteld wordt voor verbetering van de waterkwaliteit, vermindering van de overstromingsrisico’s en vermindering van de risico’s op waterschaarste door droogte. De doelstellingen van de Blue Deal moeten minstens invulling geven aan de Europese kaderrichtlijn Water en haar dochterrichtlijnen, de Europese Overstromingsrichtlijn, en aan de principes van de Blue Deal, waarover een akkoord werd bereikt binnen de meerderheid in juli 2020, en het Vlaams Klimaatadaptatieplan 2030. De visie en doelstellingen van de Blue Deal geven ook een doorkijk naar de langere termijn.”;

4° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vanuit de beoogde doelstellingen, bevat de Blue Deal de beleidslijnen en maatregelen om bij te dragen aan het realiseren van die doelstellingen. Om de risico’s op wateroverlast enerzijds en waterschaarste door droogte anderzijds te verminderen zijn deze beleidslijnen en maatregelen er minstens op gericht om water maximaal vast te houden en duurzaam te gebruiken. Voor het vasthouden van water gaat het minstens over infiltratie van hemelwater, bufferen van hemelwater en oppervlaktewater, behoud en herstel van grondwater en van natte natuur, valleisherstel en ruimte voor water. Voor duurzaam watergebruik door de verschillende sectoren gaat het minstens over minder en efficiënter gebruik van grondwater, oppervlaktewater en hemelwater alsook over waterhergebruik.”;

5° aan paragraaf 1 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan de inhoud van de Blue Deal aanpassen in het licht van nieuwe ontwikkelingen of noden op het vlak van het integraal waterbeleid.”;

6° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Uiterlijk één jaar na haar eedaflegging keurt de Vlaamse Regering de Blue Deal goed.”;

7° in paragraaf 3 worden de zinnen “Het ontwerp van waterbeleidsnota wordt ter inzage gelegd bij de gemeenten gedurende ten minste zes maanden. Iedereen kan schriftelijke opmerkingen indienen bij het college van burgemeester en schepenen. Tegelijkertijd wordt de nota voor advies voorgelegd aan de onderstaande strategische adviesraden:” vervangen door de inleidende zin “Het ontwerp van Blue Deal wordt voor advies voorgelegd aan de volgende strategische adviesraden:”;

8° in paragraaf 4 worden de woorden “De waterbeleidsnota” vervangen door de woorden “De Blue Deal”.

Brussel, 8 december 2023.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR